

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 325
van **CHRIS JANSSENS**
datum: 4 augustus 2020

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR,
BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Binnenlands bestuur - Actieve verbindings- en verzoeningsrol gouverneurs

Uit het regeerakkoord (p. 268) alsook uit de beleidsnota Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid (p. 14) blijkt de intentie om de rol van de provinciegouverneurs te laten evolueren. Zo wordt gesteld dat deze functie steeds meer evolueert, naast de uitvoering van de federale taken, naar een "actieve verbindings- en verzoeningsrol tussen de gemeenten en de Vlaamse overheid actief in de provincie".

1. Welke concrete invulling wordt gegeven aan deze verbindings- en verzoeningsrol?
2. Hoe wordt/werd deze verbindings- en verzoeningsrol tot op heden uitgevoerd (door de gouverneurs of andere instanties)?
3. Werd deze (al dan niet) nieuwe rol opgenomen in het selecteren van de gouverneurs die de Vlaamse Regering recent benoemde?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 325 van 4 augustus 2020

van **CHRIS JANSSENS**

Gelet op het regeerakkoord wil de Vlaamse Regering, binnen de functie van gouverneur meer gewicht geven aan een actieve verbindings- en verzoeningsrol tussen de gemeenten en de Vlaamse overheid.

1. Een eerste aanzet tot een meer actieve verbindings- en verzoeningsrol voor de gouverneurs werd in 2011 gegeven met het mandaat van de Vlaamse Regering aan de provinciegouverneurs om, als haar commissarissen, uitvoering te geven aan de opdracht om op een permanente basis de beleidsprocessen, controleopdrachten en werking van de gedeconcentreerde diensten van de Vlaamse overheid af te stemmen op die van de andere bestuursniveaus. Deze coördinatieopdracht behelst:

- het coördinerend optreden in één of meerdere fasen van lokale besluitvormingsprocessen;
- het oprichten van een overlegplatform door de gouverneur waarin de buitendiensten elkaar regelmatig ontmoeten, ook in het licht van afstemming en oplossingsgericht werken;
- het interveniëren op vraag van een lokaal bestuur in een lopend dossier om te bemiddelen tussen overheidsdiensten als een voorgenomen project ernstig vertraagd dreigt te worden.

Het is de uitdrukkelijke bedoeling van de Vlaamse Regering om de verantwoordelijkheid van gouverneurs te herijken waarbij zij meer een bemiddelings- en verzoeningsrol krijgen tussen de lokale besturen en de Vlaamse overheid. Zo krijgen de gouverneurs de opdracht om fusies van gemeenten te stimuleren door de besturen te informeren over het bestaande stimulerings- en ondersteuningsaanbod. Indien aangewezen kunnen de gouverneurs proactief en op maat van potentiële fusiebesturen stappen ondernemen. De gouverneurs kunnen ook optreden als facilitator/bemiddelaar bij fusiegesprekken op vraag van de betrokken besturen.

2. Ik verwijs in eerste instantie naar de jaarverslagen van de gouverneurs over het uitoefenen van hun coördinerende opdracht. De Vlaamse Regering verzoekt de gouverneurs elk jaar een beknopt overzichtrapport van hun coördinatiewerkzaamheden op te maken. De voorzitter van het College van Gouverneurs neemt daarbij de leiding. De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur deelt het rapport mee aan de Vlaamse Regering.

Coördinatieopdrachten kunnen ad hoc zijn of een langdurige en formeel vastgelegde rol inhouden. De vraag voor een coördinatieopdracht kan afkomstig zijn van een minister, lokaal bestuur, ... De gouverneurs kunnen ook zelf het initiatief nemen.

Een paar voorbeelden uit de coördinatieverslagen van 2019:

- West-Vlaanderen: gouverneur Decaluwé is procesbegeleider in de samenwerking tussen West-Vlaanderen en Ventilus in de omslag naar duurzame energie. Hiervoor moet er nieuwe infrastructuur gebouwd worden. Als een neutrale procesbegeleider waakt de gouverneur erover dat iedereen de kans krijgt om al zijn bezorgdheden te uiten en vragen te stellen en dat alle invalshoeken evenwaardig aan bod komen. Andere projecten zijn onder meer het complex project Kustvisie, complex project Nieuwe Sluis Zeebrugge en de grensoverschrijdende samenwerking tussen Vlaanderen en Noord-Frankrijk waar de gouverneur door de Vlaamse Regering is aangeduid als Vlaamse coördinator.

- Oost-Vlaanderen: de gouverneur van Oost-Vlaanderen is voorzitter van een ruim aantal strategische projecten waarbij een groot aantal verschillende actoren (overheid, privésector, bewoners, landbouw, ...) betrokken zijn. De meest gekende en langst lopende zijn het project Gentse Kanaalzone en Parkbos Gent. Recenter zijn het complex project Klein-Rusland en het project spoorlijn 204, een treinverbinding tussen Gent en Terneuzen.
- Antwerpen: gouverneur Cathy Berx is nauw betrokken bij een aantal projecten rond gebiedsgerichte werking. De gouverneur is procesbegeleider in onder meer het project Kleine Nete waar de onderlinge afstemming en voortgang van de verschillende gewestelijke initiatieven in de vallei van de Kleine Nete bewaakt worden. Gouverneur Berx is ook betrokken bij de wateroverlastproblematiek in het stroomgebied van de Benedenvliet, ze bemiddelde in het project Mol-Postel n.a.v. enkele negatieve adviezen over het PRUP herbestemming Zilvermeer in Mol en ze neemt de coördinatieopdracht voor de werkbank en de investeringslijn van het Haventracé op.
- Vlaams-Brabant: de gouverneur van Vlaams-Brabant is voorzitter van het coördinatieplatform Stand van de Rand en ziet onder meer toe op de voortgang van de verschillende projecten en stimuleert de samenwerking. De gouverneur is daarnaast ook voorzitter van de stuurgroep "Vlaams-Brabant in Beweging" (Mobiliteitsvisie 2020/Brabantnet), Voorzitter SOV - Strategisch Overleg Verkeersveiligheid, ...
- Limburg: de gouverneur van Limburg is procesbegeleider en voorzitter van de Stuurgroep van het complex project Noord-Zuid-Limburg. Hij is de neutrale spil die samen met het Dagelijks Bestuur waakt over het goede verloop van het proces. Hij zorgt ervoor dat alle actoren betrokken worden en is bovendien het interne aanspreekpunt voor alle partijen. Andere projecten en vraagstukken waarbij de gouverneur verschillende diensten van verschillende overheden samen aan tafel bracht zijn onder meer het Strategisch Actieplan Limburg Kwadraat (SALK), onderwijs in Limburg en de everzwijnenproblematiek (overlast).

Daarnaast hebben de gouverneurs in het kader van de bestrijding van de corona-crisis een belangrijke rol opgenomen in de noodplanning. Ze vormen een belangrijke verbindingsschakel tussen de lokale overheden en de Vlaamse en federale overheid. De gouverneurs nemen eenzelfde belangrijke rol in de droogtecrisis in en goed waterbeheer.

3. De Vlaamse Regering benoemde op 17 juli 2020 3 gouverneurs. Eén van de elementen voor de benoeming van de gouverneurs was het kunnen opnemen van een verbindings- en verzoeningsrol tussen de gemeenten en de Vlaamse overheid. De Vlaamse Regering nam dus deze rol mee in deze benoemingsprocedures.